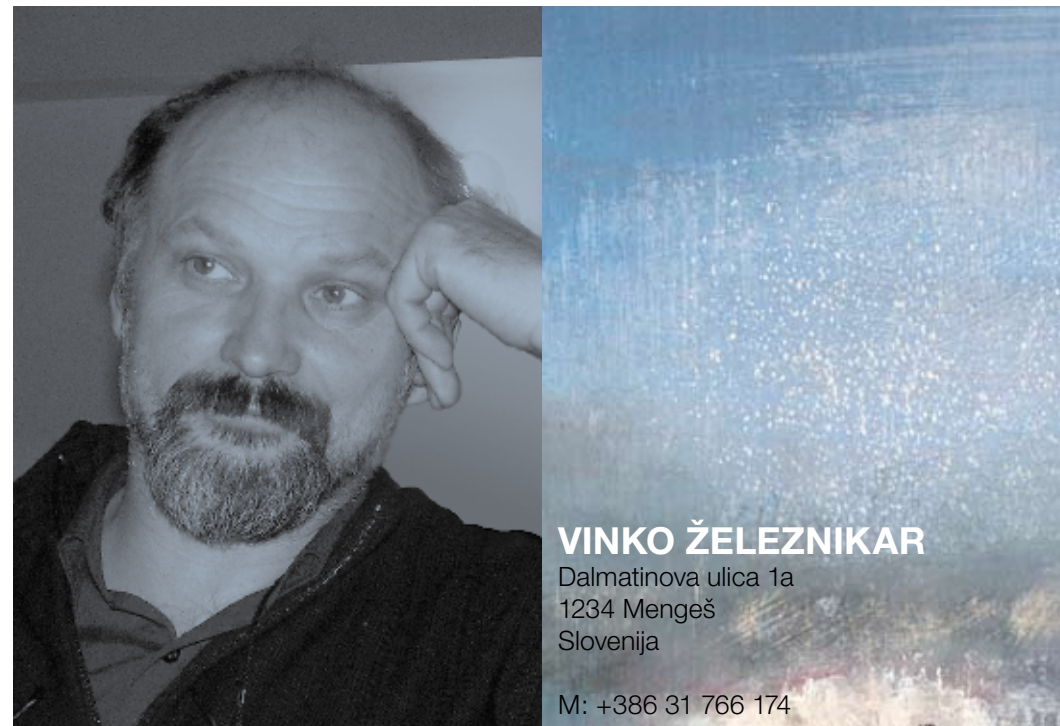

BN 114
akril
58 x 41 cm
2009

VINKO ŽELEZNIKAR

Dalmatinova ulica 1a
1234 Mengeš
Slovenija

M: +386 31 766 174

Galerija

B. Smoje

Galerija B. Smoje
Radićeva 11
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
T: +387 61 275 500
E: galerijasmoje@gmail.com

DC Studio

VINKO ŽELEZNIKAR

24. 9. - 8. 10. 2010

BN 109
akril
44 x 64 cm
2009

Galerija

B. Smoje

AKADEMSKI SLIKAR VINKO ŽELEZNIKAR – PREČICOM: IZ PROŠLOSTI U BUDUĆNOST

VINKO ŽELEZNIKAR rođen je 1954. godine, u Ljubljani. Studirao je na likovnoj akademiji u Ljubljani, gdje je 1978. godine, i diplomirao kao student profesora Milana Butine i Janeza Bernika. Od 1980. do 1988. godine, kao profesor likovnog odgoja bavio se pedagoškim radom, a poslije 1988. godine, djeluje kao samostalni umjetnik. Od 1989. do 1994. godine, intenzivno se posvećuje grafici. Poslije 1995. godine, ponovo se vraća slikarstvu gdje ga, prije svega, zanimaju likovni problemi okoliša u slikarstvu, a u zadnje vrijeme slika posebne sublimne panoramske pejzaže, u kojima se kreće fluidnom granicom između apstraktnog i predmetnog slikarstva.

Najnoviji ciklus slika akademskog slikara Vinka Železnikara znači njegov povratak klasičnim slikama i vlastitoj poetici sedamdesetih godina. Slikar je, ponovo, značajno proširio spektar boja, više se ne kreće granicom između svjetla i tame, nego su njegove slike obasjane posebnom sanjarskom/transcendentalnom svjetlošću. Svjetlošću, koja nema jasan izvor, već je sveobuhvatna.

Jedan dio ciklusa sastavljen je od čistih sublimnih imaginarnih pejzaža, dok se na drugim dijelovima uz, na, i u pejzažima pojavljuju likovni znakovi, kao potpisi, likovnog utemeljenja i dopune kreatora. Kao enigmatski likovni simboli, koji žele sačuvati tajnovitost i žele ostati samo likovne formule, odraz ekspresivnog stvaralaštva autora, kojim dopunjava svoj lirsko sublimni rad, koji se vidi u »pejzažima«. U suštini se autor vraća izvoru modernizma i spaja Rothkovsko lirsko sa De Koonigovom ekspresivnom apstrakcijom, ali je osnova za oboje poseban sanjarski krajoлик, koji je slikar stvorio, kako je napisao Boge Dimovski, »premazivanjem poteza, (koji) obojenom sadržaju daje poseban konačan i ključan »baršunasti« značaj«. I upravo tu je ključna tačka Železnikarovog najnovijeg stvaranja. Autor

više ne bilježi konkretne i specifične krajolike, nego stvara krajolike u kojima pokušava uhvatiti i sačuvati jedinstven osjećaj, »feeling«, koji je u posebnim prilikama u prošlosti doživio i poslije ga dugo vremena čuvao, jačao i u likovnost prevodio u sebi. U tome je sličan američkoj djeci modernizma u literaturi. Kerouac je svojim literarnim alteregom od istoka do zapada proputovao cijelu Ameriku, da bi u svom romanu »On The Road« pretvorio trenutke u vječnost, sačuvao osjećaj slobode, neograničenosti i sveobuhvatnosti. Živjeli su svaki trenutak i u svojoj poeziji ga pokušali predstaviti i sačuvati u kozmičkim dimenzijama.

Sada, na najnovijim Železnikarovim slikama, scena je samo jedno. Iluzija je temelj te scene i iz stripovskog pozorišta ili kao ekran ograničene scene, gdje se u prošlosti odvijala njegova likovna priča, koja se sada ujedinila, pojednostavila. Njegove slike su sada kao filmske inscenacije velikih planova. Njegove kompozicije nepoznatih, pa preko naših osjetila usprkos svemu prepoznatljivih rezova krajolika, podsjećaju nas na čudne sanjarske i fantastične krajolike iz SF filmova.

Na nekim slikama slikar je pokušao drippingom samo naznačiti prisutnost neke duhovne energije ili čistom gestom, koja slijedi intuitivno orijentalnom sumu slikarstvu, na slici ostavi tragove neke posebne intuicije. Dakle, slikar daje publici, gledaocima, konzumentima njegovih slika prostor da u njegove slike unesu svoje emocije, osjećaje, želje i ako želite, čak i snove. Prostore svojih slika ostavio je otvorene i dostupne, te završetak likovne priče prepustio gledaocima.

Demokratski je, usprkos modernističkoj poetici, koja se temelji na polaznim tačkama apstraktnog slikarstva, prostor slike ostavio je otvoren za interpretacije i prije svega za gledaoca, kojem je otvorio široko polje slobodnog učešća u traženju značenja, a ako želi i »porukama« njegovih kompozicija.

Uspjelo mu je uhvatiti širok spektar monumentalnih i temeljnih osjećaja, koje njegove kreacije kao specifične »mante« probude i povuku iz nespješnog. Ovaj ciklus slika raskrsnica je, gdje se put slikarskog samotnjaka susreće sa brojnim stazicama, kojima i mi hodimo.

Milan Pirker

AKADEMSKI SLIKAR VINKO ŽELEZNIKAR – PO BLIŽNJICI: PREKO PRETEKLOSTI V PRIHODNOST

VINKO ŽELEZNIKAR se je rodil leta 1954 v Ljubljani. Študiral je na likovni akademiji v Ljubljani, kjer je leta 1978 profesorjih Milanu Butini in Janezu Berniku tudi diplomiral. Med leti 1980 in 1988 se je kot profesor likovne vzgoje ukvarjal s pedagoškim delom, po letu 1988 pa deluje kot samostojni umetnik. Med leti 1989 in 1994 se je intenzivno posvečal grafiki, po letu 1995 pa se je ponovno vrnil k slikarstvu, kjer so ga zanimali predvsem likovni problemi prostora v slikovnem polju, v zadnjem času pa slika posebne sublimne panoramske pejsaže, v katerih se giblje na fluidni meji med abstraktnim in predmetnim slikarstvom.

Najnovejši cikel slik akademskega slikarja Vinka Železnikarja pomeni njegovo vrnitev nazaj h klasični sliki in k lastni poetiki sedemdestih let. Slikar je, ponovno, bistveno razširil spekter barv, ne giblje se več na meji med svetlobo in temo, ampak so njegove slike prežarjene s posebno sanjsko/transcendentalno svetlobo. Svetlobo, ki nima jasnega izvira/izvora ampak je vseobsežna.

Eden od sklopov ciklusa je sestavljen iz čistih sublimnih imaginarnih pejsažev, na drugem sklopu pa se ob, na in v krajinah pojavljajo likovni znaki, kot podpisi, likovne utemeljitve in dopolnitve kreatorja. Kot enigmatični likovni simboli, ki pa želijo ohraniti skrivnost in želijo ostati zgolj likovne formule, odraz ekspresivnega pola avtorja s katerim dopolnjuje svoj lirično sublimni pol, ki se kaže v »pejsažih«. Pravzaprav se avtor vrača k izvoru modernizma in združuje Rothkovsko lirično z De Kooningovo ekspresivno abstrakcijo, vendar je podlaga za oboje posebna sanjska krajina, ki jo je slikar ustvaril, kot je zapisal Boge Dimovski, »s platenjem potez, (ki) daje barvni vsebini poseben končni in ključni »žametni« značaj«.

In prav v tem se mi zdi ključna točka Železnikarjevega najnovešega ustvarjanja. Avtor ne beleži več konkretnih in »posebnih« krajin, ne zanimajo

ga lokalne in prepoznavne posebnosti, ampak ustvarja krajine v katere skuša ujeti in ohraniti enkratni občutek, »feeling«, ki ga je ob posameznih priložnostih v preteklosti doživel in ga potem dolgo časa ohranjaj, krepil in v likovnost prevajal v sebi. V tem je podoben ameriškim otrokom modernizma v literaturi. Keruac je s svojim literarnim alteregom od vzhoda do zahoda prepoštoval celotno Ameriko, da bi v svojem romanu »On The Road« trenutke spremenil v večnost, ohranil občutek svobode, neomejenosti in vseobsežnosti. Podobno so počeli predstavniki ameriške pesniške beatniške generacije. Polno so živeli vsak trenutek in ga v svoji poeziji skušali predstaviti in ohraniti v kozmičnih razsežnostih.

Zdaj, na najnovejših Železnikarjevih slikah, je prizorišče samo eno. Iluzija je temelj tega prizorišča in iz stripovsko gledališkega ali kot ekran omejenega prizorišča, kjer se je v preteklosti odvijala njegova likovna zgodba, se je ta sedaj poenotila, poenostavila. Njegove slike so sedaj kot filmske inscenacije velikih planov. Njegove kompozicije neznanih, pa preko naših čutil kljub vsemu prepoznavnih krajinskih izrezov, nas spominjajo na čudne sanjske in domišljijske krajine iz SF filmov.

Na nekaterih slikah je slikar skušal z drippingom samo nakazati prisotnost neke duhovne energije ali s čisto gesto, ki sledi intuitivnemu vzhodnjaškemu sumu slikarstvu, na slikovnemu nosilcu pustiti sledi nekega posebnega gibanja. Torej je slikar pustil publiko, gledalcem, konzumentom njegovih slik prostor, da v njegove slike umeščajo svoje emocije, občutke, želje in, če hočete, tudi sanje. Prostore svojih slik je pustil odprte in dostopne in dokončanje likovne zgodbe prepustil gledalcem.

Demokratično je, kljub modernistični poetiki, ki temelji na izhodiščih abstraktnega slikarstva, prostor slike pustil odprt za interpretacije in predvsem za gledalca, kateremu je odprl široko polje svobodnega soodločanja o pomenih, če hoče ta tudi »sporočilih« njegovih kompozicij.

Uspelo mu je ujeti širok spekter monumentalnih in temeljnih občutij, ki jih njegove kreacije kot posebne »mante« prebudijo in potegnejo iz nezavednega. Pričujoči cikel slik je križišče, kjer se je pot slikarskega samohodca srečala z številnimi stezicami, po katerih se sprehajamo tudi mi.

Milan Pirker

BN 101

akril
64 x 48 cm
2009

BN 107

akril
64 x 44 cm
2009

PAINTER VINKO ŽELEZNIKAR – TAKING A SHORTCUT: ACROSS THE PAST INTO THE FUTURE

VINKO ŽELEZNIKAR was born in 1954 in Ljubljana. He studied at the Ljubljana Academy of Fine Arts, where he graduated under the tutelage of professors Milan Butina and Janez Bernik in 1978. From 1980 to 1988 he dedicated himself to pedagogical activity as art education teacher. He has since been working as an independent artist. During the years between 1989 and 1994 he was intensely occupied with graphic print art, but returned to painting after 1995. Initially particularly interested in artistic problems of space in the visual field, he is now depicting specific sublime landscapes, drifting along the fluid border between abstract and concrete.

The latest cycle of Vinko Železnikar's work represents his return to classical painting and his own poetics of the seventies. The painter has substantially expanded the colour spectre again and he does not move between dark and light any more. His paintings in fact irradiate a particular dreamy, transcendent light; an all-embracing one with unclear source or origin.

Part of the cycle represents pure sublime imaginary landscapes, whereas the other part contains signature-like signs, which can be understood as creator's artistic argumentation and completion. They are like the enigmatic artistic symbols, wanting to keep the secret, wishing to remain pure artistic formulas, the reflection of author's expressive pole by which he balances his sublime lyrical pole, present in his "landscapes". The author is obviously returning to the source of modernism, amalgamating Rothko's lyrical and de Kooning's expressive abstraction. Background of both is however a specific dreamy landscape created by the painter "by stratification of strokes, thus rendering a special final and essential »velvet-like« character to the chromatic content", as Boge Dimovski wrote.

Exactly this is in my opinion the key point of Železnikar's recent creation. The author is not depicting concrete and "particular" landscapes any more; he is not interested in local and rec-

ognizable peculiarities. He creates landscapes, where he tries to capture and preserve that unique feeling, experienced in particular past occasions then preserved and intensified within himself for a long time and finally translated into artistic expression. In this respect he reminds us of American modernist writers. Kerouac travelled with his literary alter ego from east to west across the United States to transfer in his novel »On the Road« the fragments of time into eternity and preserve the feeling of freedom and all-embracing boundlessness. Similar to American Beat Generation of poets who lived each and every instant of their lives to the full and tried to interpret and preserve these moments in cosmic proportions of their poetry.

The scenery of Železnikar's most recent paintings is just one. Illusion forms foundation of the scene now changed from cartoon, theatre stage or screen-limited frames of his past stories to unified and simplified ones. His recent paintings look like motion picture close-up dispositions. His composition of unknown and yet through our senses still recognizable landscape clippings reminds us of strange dream and fantasy landscapes from science fiction motion pictures.

In a number of his paintings the author wanted to indicate the presence of some spiritual energy by using dripping technique, or to leave traces of a particular movement by using pure gesture following intuitive oriental sumo paint. In this way the painter left space to his audience, spectators, and consumers to apply their own emotions, feelings, wishes and possibly also their dreams to his paintings. He left the spaces of his paintings open and accessible in order to allow his audience to complete his artistic narration.

In spite of modernist poetics, based upon the origins of abstract painting, he democratically left the space of his paintings open to interpretations, especially to those of spectator, whom he opened a wide area of free participation in decision making concerning meanings, and willingly also »messages« of his compositions. He managed to capture a wide spectrum of monumental and basic feelings, awoken and extracted from the subconscious by his creations in a form of distinct »mantras«. Present cycle of paintings is a crossroad where the path of this artistic lonely walker meets numerous tracks of our own strolls.

By **Milan Pirker**